

УПРАВЛІННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМ КАПІТАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА

проф. Ілляшенко С.М.

На сучасному етапі розвитку економічна міць окремих господарюючих суб'єктів і економіки держави у цілому значною мірою визначається їх здатністю до створення, використання і збільшення інтелектуального капіталу, основу якого становлять інформація і знання, що поступово стають основними засобами і предметом суспільного виробництва.

З цих причин в останні десятиріччя істотно активізуються дослідження з питань ефективного управління інтелектуальним капіталом господарюючих суб'єктів різних рівнів. Однак практика господарювання свідчить, що управління інтелектуальним капіталом, особливо на рівні підприємств носить безсистемний характер. У більшості випадків увага приділяється лише його окремим елементам, причому їх вибір здійснюється без належного обґрунтування, що не дозволяє реалізувати його потенціал приводить до неефективного використання часу і коштів, дискредитує саму ідею використання інформації і знань як джерела економічного зростання. Формування ефективної системи управління інтелектуальним капіталом дозволить вивести вітчизняну економіку на якісно новий рівень, реалізувати наявний все ще досить високий його потенціал, забезпечити входження на рівних у світове співтовариство економічно розвинених країн.

Виходячи з цього, автором розроблена узагальнена схема механізму управління інтелектуальним капіталом підприємства (рис.1) та запропонована послідовність процедур управління.

У структурі інтелектуального капіталу автор виділяє 2 частини:

- потенціальну, яка характеризує потенціал інтелектуального капіталу;
- здатнісну, яка характеризує можливість і здатність до реалізації наявного інтелектуального потенціалу.

Відповідно, у кожній з підсистем інтелектуального капіталу виділено потенціальну і здатнісну частини. Такий поділ дозволяє

більш точно і повніше аналізувати і оцінювати рівень капіталу, цілеспрямовано формувати систему управлінських дій спрямованих на його реалізацію і розвиток.

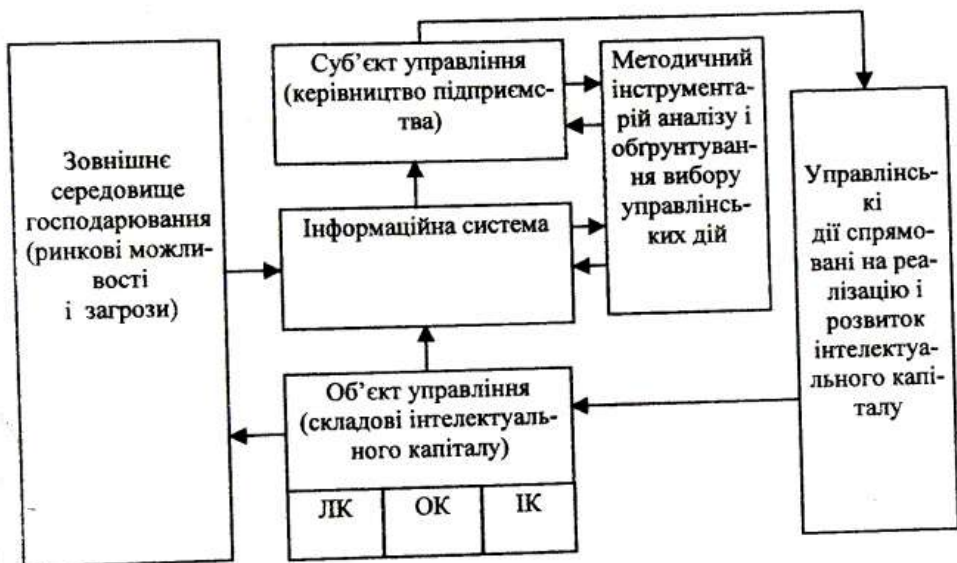

Рис. 1. Схема механізму управління інтелектуальним капіталом підприємства

Визначено основні напрямки удосконалення теоретико-методичних засад управління інтелектуальним капіталом підприємства та існуючі на цьому шляху проблеми, головними серед яких є: необхідність удосконалення методики і показників адекватної оцінки достатності (недостатності) інтелектуального капіталу з метою вибору за її результатами конкретних управлінських дій; визначення критерію достатності інтелектуального капіталу у комплексі і за його окремими системами та елементами. Виконана систематизація показників оцінки інтелектуального капіталу за елементами його складових, відповідно: людського (ЛК), організаційного (ОК) і інтерфейсного (ІК) капіталів (окремо для потенціальної і здатнішої їх частин).